

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003564

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанчук Тарас Анатолійович

2. Taras A. Stepanchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-0133-4887

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціокультурна аналітика

Дата захисту: 11-09-2026

Спеціальність за освітою: Образотворче мистецтво

Місце роботи здобувача: Волинський обласний центр з гідрометеорології

Код за ЄДРПОУ: 20129181

Місцезнаходження: вул. Грибоєдова 6, Луцьк, Луцький р-н., 43005, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16158

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.25, 13.11.44, 13.11.45

Тема дисертації:

1. Тенденції розвитку живопису на Волині кінця XX –початку XXI століття: соціокультурний аналіз
2. Trends in the Development of Painting in Volyn of the Late 20th – Early 21st Centuries: A Socio-Cultural Analysis

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі здійснено комплексне культурологічне дослідження живопису Волині кінця XX – початку XXI століття як соціокультурного феномена. Розкрито особливості його розвитку в умовах суспільних трансформацій, глобалізаційних процесів і цифровізації культурного простору. Обґрунтовано зростання ролі регіональної ідентичності як важливого чинника збереження культурної спадщини та історичної пам'яті. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного осмислення регіональних мистецьких процесів як складової національного культурного простору. У сучасному гуманітарному дискурсі регіональна культура розглядається як відкритий простір акумуляції історичного досвіду, цінностей і соціокультурних смислів. Особливого значення набуває вивчення локальних художніх практик в умовах глобалізації, коли збереження культурної самобутності є важливою передумовою розвитку національної культури. Живопис Волині сформувався під впливом багатовікової історико-культурної спадщини, сакрального мистецтва та народних традицій. Сучасне мистецтво регіону поєднує локальні художні особливості із загальноукраїнськими та європейськими тенденціями, виступаючи засобом

формування культурної пам'яті, регіональної ідентичності та сучасної художньої комунікації. Метою дослідження є виявлення, систематизація та культурологічне осмислення тенденцій розвитку живопису Волині кінця XX – початку XXI століття як соціокультурного феномена. Об'єктом дослідження є живопис Волині кінця XX – початку XXI століття як складова регіонального культурного процесу. Предметом дослідження виступають соціокультурні механізми, трансформаційні процеси та комунікативні практики функціонування живопису Волині. Методологічну основу дослідження становить міждисциплінарний підхід, що поєднав принципи системності, історизму, цілісності, об'єктивності та компаративності. Використано культурологічний, соціокультурний, історико-генетичний, хронологічний, типологічний, компаративний, формально-стилістичний, семіотичний, герменевтичний і комунікативний методи, а також аналіз, синтез та узагальнення. Проаналізовано понад 300 художніх творів, архівні, музейні та польові матеріали. Наукова новизна полягає у створенні комплексної концепції розвитку живопису Волині кінця XX – початку XXI століття як цілісного соціокультурного феномена, що інтегрує локальні художні традиції з національним і глобальним культурним простором. Теоретичне значення роботи полягає у поглибленні уявлень про регіональний художній процес як відкрити соціокультурну систему та уточненні понятійно-категоріального апарату дослідження регіонального мистецтва. Практичне значення визначається можливістю використання результатів у закладах вищої освіти, музейній і виставковій діяльності, а також при розробленні культурних програм і стратегій розвитку регіонального мистецтва. У результаті дослідження встановлено, що розвиток живопису Волині характеризується взаємодією традиційних і новітніх художніх практик, сформованих під впливом історико-культурної спадщини, суспільно-політичних трансформацій та глобалізаційних процесів. Важливу роль у цих процесах відіграють музейні установи, галереї, художні школи, творчі об'єднання та інші культурні інституції, які забезпечують збереження традицій і формування нових художніх смислів. Доведено, що живопис Волині є одним із чинників формування регіональної ідентичності, оскільки через художні образи й символічні структури репрезентує історичний досвід, культурну пам'ять і духовні цінності регіону. Встановлено, що сучасні художні практики зазнають стилістичних, жанрових і тематичних трансформацій, поєднуючи традиційні форми з новітніми мистецькими підходами та міждисциплінарними практиками. Обґрунтовано, що сучасний живопис Волині виконує репрезентативну, комунікативну, ідентифікаційну та меморіальну функції, забезпечує трансляцію культурної пам'яті, інтегрує локальні художні традиції у загальноукраїнський та міжнародний культурний простір і виступає важливим чинником розвитку сучасної української культури.

2. The dissertation provides a comprehensive cultural study of Volyn painting of the late 20th and early 21st centuries as a socio-cultural phenomenon. It reveals the features of its development in the context of societal transformations, globalization processes, and the digitalization of the cultural space. The study substantiates the growing role of regional identity as a crucial factor in preserving cultural heritage and historical memory. Topicality of the research is determined by the need for a comprehensive understanding of regional artistic processes as an integral component of the national cultural space. In contemporary humanitarian discourse, regional culture is viewed as an open space for the accumulation of historical experience, values, and socio-cultural meanings. Studying local artistic practices becomes particularly significant under the conditions of globalization, where preserving cultural identity serves as an essential prerequisite for the development of national culture. The painting of Volyn has been shaped under the influence of a centuries-old historical and cultural heritage, sacred art, and folk traditions. The contemporary art of the region combines local artistic features with pan-Ukrainian and European trends, functioning as a means of forming cultural memory, regional identity, and modern artistic communication. The aim of the research is to identify, systematize, and culturally conceptualize the development trends of Volyn painting of the late 20th and early 21st centuries as a socio-cultural phenomenon. The object of the research is the painting of Volyn of the late 20th and early 21st centuries as a component of the regional cultural process. The subject of the research encompasses the socio-cultural mechanisms, transformational processes, and communicative practices within the functioning of Volyn painting. The methodological framework of the research is based on an interdisciplinary approach that combines the principles of consistency, historicism, integrity, objectivity, and comparative analysis. The study employs cultural, socio-

cultural, historical-genetic, chronological, typological, comparative, formal-stylistic, semiotic, hermeneutic, and communicative methods, alongside analysis, synthesis, and generalization. More than 300 works of art, as well as archival, museum, and field materials, have been analyzed. The scientific novelty lies in the development of a comprehensive concept of Volyn painting of the late 20th and early 21st centuries as an integral socio-cultural phenomenon that integrates local artistic traditions into the national and global cultural space. The theoretical significance of the work consists in deepening the understanding of the regional artistic process as an open socio-cultural system and refining the conceptual and categorical apparatus used in researching regional art. The practical significance is determined by the possibility of using the results in higher education institutions, museum and exhibition activities, as well as in developing cultural programs and strategies for the development of regional art. As a result of the study, it has been established that the development of Volyn painting is characterized by the interaction of traditional and innovative artistic practices shaped under the influence of historical and cultural heritage, socio-political transformations, and globalization processes. An important role in these processes is played by museum institutions, galleries, art schools, creative associations, and other cultural institutions that ensure the preservation of traditions and the generation of new artistic meanings. It is proven that Volyn painting serves as one of the key factors in shaping regional identity, as it represents the historical experience, cultural memory, and spiritual values of the region through artistic images and symbolic structures. It is established that contemporary artistic practices undergo stylistic, genre, and thematic transformations, combining traditional forms with innovative artistic approaches and interdisciplinary practices. The study substantiates that contemporary Volyn painting performs representative, communicative, identificational, and memorial functions; ensures the transmission of cultural memory; integrates local artistic traditions into the pan-Ukrainian and international cultural space; and stands as a vital factor in the development of contemporary Ukrainian culture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Степанчук, Т. (2024). Тенденції розвитку сучасного волинського живопису: семантико-комунікативний аспект. *Fine Art and Culture Studies*, (4), 124–129. <https://doi.org/10.32782/facs-2024-4-17>
- Степанчук, Т., & Столярчук, Н. (2025). Естетичні та культурологічні аспекти репрезентації образотворчого мистецтва ХХ–ХХІ століття у музейних практиках Волині: між традицією і сучасністю. *Fine Art And Culture Studies*, 2(3), 150–156. <https://doi.org/10.32782/facs-2025-3-2-20>
- Степанчук, Т. (2025). Академічне образотворче мистецтво Волині від другої половини ХХ століття до сучасності: огляд персоналій. *Fine Art and Culture Studies*, (1), С.319–226. <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-46>
- СТЕПАНЧУК, Т. (2026). Соціокультурна ситуація Волині кінця ХХ – початку ХХІ століття як детермінанта еволюції художніх практик і системи менеджменту в образотворчому мистецтві. *Fine Art and Culture Studies*, (1), 376–382. <https://doi.org/10.32782/facs-2026-1-49>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Столярчук Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Stoliarchuk

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4331-7051

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Виткалов Володимир Григорович

2. Volodymyr Vytkaľov

Кваліфікація: к.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0625-8822

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лесик-Бондарук Оксана Олександрівна

2. Oksana O. Lesyk-Bondaruk

Кваліфікація: к. арх., доцент, 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1460-2101

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 02vn54r74

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопович Тетяна Анатоліївна

2. Tetiana A. Prokopovych

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9935-6645

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панфілова Олександра Георгіївна

2. Oleksandra H. Panfilova

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5161-3363

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Головей Вікторія Юріївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Головей Вікторія Юріївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Степанчук Тарас Анатолійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна